

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/224601,Wspomnienia-z-1407-dni-i-nocy-w-wiezieniu-mokotowskim.html>
26.02.2026, 18:43

Wspomnienia z „1407 dni i nocy w więzieniu mokotowskim”

„Była środa 2 lipca 1952 r., zaczęły się wakacje. Właśnie ukończyłem sesję egzaminacyjną po drugim roku studiów na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Zabrze-Rokitnicy. Niestety, nie zaliczyłem wszystkich egzaminów, oblałem ten z chemii fizjologicznej i nie przystąpiłem do egzaminów z języków obcych – niemieckiego i rosyjskiego. Ale wakacje miałem przed sobą”.

[Aparat bezpieczeństwa](#) [Harcerstwo](#) [Konspiracja](#) [Represje](#)

02.07

„Był słoneczny, ciepły dzień, wczesne popołudnie. Uciałem sobie poobiednią drzemkę, (...). Obudziła mnie matka, zauważyłem, że ma poważną, smutną twarz, wpatrywała się w moje oczy i spokojnym głosem powiedziała: „Przyszli po ciebie” – takim tonem, jakby wszystko o mnie, o mojej ukrywanej działalności wiedziała. A może były to tylko odczucia matczynego serca?

Było ich trzech, ubeków, czwarty na klatce schodowej, nie pozwolili mi zabrać nic z domu. Założyłem tylko buty i marynarkę.

Tak zaczęło się moje 1407 dni zniewolenia przez władzę ludową”.

Powyższe słowa rozpoczynają zasadniczy tekst wspomnień Tadeusza Denkowskiego (1931–2021) – harcerza, ostatniego żyjącego członka zabrzańskiej grupy dywersyjnej „Kalina”, organizacji Krajowy Ośrodek „Kraj”, więźnia Mokotowa. Zapis losów młodego człowieka, spisany już w XXI wieku, w 2020 r. ukazał się drukiem. Publikacja wydana przez Instytut Pamięci Narodowej stanowi precyzyjny zapis 1407 dni spędzonych przez autora w więzieniu mokotowskim.

Sylwetka bohatera

Tadeusz Denkowski pochodził z Ostrowca Świętokrzyskiego. Był lekarzem chirurgiem dziecięcym. Od 1938 r. należał do harcerstwa. Od 1946 r. wraz z rodziną zamieszkał w Zabrzu, gdzie wstąpił do 3 Drużyny Harcerzy im Tadeusza Kościuszki. W latach 1948–1950 był drużynowym, aż do likwidacji ZHP.

W lipcu 1952 r. został aresztowany za działalność w konspiracyjnej organizacji niepodległościowej Krajowy Ośrodek „Kraj”, grupa dywersyjna „Kalina”, której członkowie wykonali wyrok na prowadzącym audycję radiową „Fala 49” sowieckim kolaborancie Stefanie Martyce. Skazany przez Rejonowy Sąd Wojskowy w Warszawie na 10 lat więzienia, wyrok odsiadywał w więzieniu mokotowskim, z którego zwolniony został na fali październikowej odwilży. Następnie uzyskał dyplom lekarza na Śląskiej Akademii Medycznej w Zabrzu. W 1992 r. Sąd Wojewódzki w Warszawie unieważnił wyrok WSR z 1952 r. W 2003 r. wraz z grupą przyjaciół ufundował tablicę poświęconą kolegom z grupy „Kalina”, zamordowanym przez komunistów w 1953 r.

Zmarł 19 sierpnia 2021 r. Spoczął na cmentarzu komunalnym w Kozach. Wartę przy urnie z prochami zmarłego w czasie mszy św. pogrzebowej w kościele pw. Zesłania Ducha Świętego sprawowali harcerze z Boguszowickiego Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego „Ślady” oraz Harcerskiego Kręgu Seniorów „Orla Brać” z Hufca Beskidzkiego ZHP.

Jego „1407 dni i nocy”

Odnosząc się do ogólnego rysu wspomnień Tadeusza Denkowskiego, we wstępie wydawniczym Tomasz Gonet podkreślał:

„Ukazują one życiorys typowy dla pokolenia osób, których młodość przerwało przywiązanie do wartości niepodległościowych, wyniesionych w tym przypadku z rodzinnego domu i harcerstwa. Implementacja ustroju komunistycznego w Polsce od połowy 1944 r. powodowała daleko idące przemiany społeczne, gospodarcze i polityczne, co wywołało sprzeciw znacznej części społeczeństwa. Charakterystyczny był zwłaszcza opór młodej generacji Polaków. Po 1947 r. tysiące członków struktur młodzieżowych zaangażowały się w działalność przeciw władzy komunistycznej, coraz mocniej ingerującej w ich życie, a przy tym brutalnie i konsekwentnie zwalczającej wszystkich, którzy kontestowali nowy porządek”.

[Czytaj artykuł Wspomnienia z „1407 dni i nocy w więzieniu mokotowskim” na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Aparat bezpieczeństwa, Harcerze, Konspiracja, Represje

Artykuł

Tadeusz Denkowski

MOJE 1407 DNI I NOCY W WIĘZIENIU MOKOTOWSKIM

Wspomnienia z lat 1952–1956

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ